

Toetsing Flora- en faunawet

in verband met de voorgenomen herontwikkeling van een
perceel aan de Postweg te Wagenberg, gemeente Drimmelen

In opdracht van Woningstichting Volksbelang
Postbus 87
4920 AB Made

Auteurs J.H. Wanink
R.J. Koops

Datum 25 januari 2006

Rapportnr 2006-014

Status Definitief

koeman en bijkerk bv
ecologisch onderzoek en advies

bezoekadres kerklaan 30 Haren
postadres postbus14 9750 AA Haren
telefoon 050 363 2265
telefax 050 363 5205
email koeman.en.bijkerk@biol.rug.nl
website <http://www.koemanenbijkerk.nl>

Deze publicatie kan geciteerd worden als:

Wanink, J.H. & R.J. Koops. 2006. Toetsing Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen herontwikkeling van een perceel aan de Postweg te Wagenberg, gemeente Drimmelen. Rapport 2005-072, Bureau Koeman en Bijkerk, Haren.

Koeman en Bijkerk bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Koeman en Bijkerk bv; opdrachtgever vrijwaart Koeman en Bijkerk bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Samenvatting	6
1 Inleiding	7
1.1 Achtergrond	7
1.2 Doel	8
1.3 Opzet	8
2 Wettelijk kader ecologie	9
2.1 EU-vogelrichtlijn en EU-habitatrichtlijn	9
2.2 Flora- en faunawet	10
3 Resultaten van het onderzoek	13
3.1 Huidige natuurwaarde onderzoeksgebied	13
3.1.1 Habitat	13
3.1.2 Speciale Beschermingszones	14
3.1.3 Beschermden soorten	14
3.2 Te verwachten effecten van de ingreep	16
4 Conclusies en aanbevelingen	17
5 Literatuur	18
Bijlage I Waargenomen soorten in het plangebied en hun beschermingsstatus	19

Voorwoord

Deze rapportage betreft een ecologisch onderzoek naar aanleiding van de voorgenomen herontwikkeling van een perceel aan de Postweg te Wagenberg, gemeente Drimmelen. Er is onderzocht of het nodig is ontheffingen aan te vragen in het kader van de Flora- en faunawet.

Haren, 25 januari 2006

J.H. Wanink

R.J. Koops

Samenvatting

Naar aanleiding van de voorgenomen herontwikkeling van een perceel aan de Postweg te Wagenberg, gemeente Drimmelen, is ecologisch onderzoek verricht in het kader van de toetsing van de Flora- en faunawet. Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 0.3 ha en bevindt zich aan de noordwestrand van de bebouwde kom. Op het terrein bevindt zich een in onbruik geraakte boerderij, bestaande uit een woning met aangebouwde schuur. Het plan is om de bestaande bebouwing te slopen en te vervangen door een zorgcomplex met 24 woonzorgeenheden.

Op basis van een op 13 januari 2006 afgelegd veldbezoek is het plangebied aangemerkt als van lage natuurwaarde. Rondom de boerderij is een kleine tuin met voornamelijk gecultiveerde beplanting aanwezig geweest, maar ten tijde van het veldbezoek bleek de voormalige tuin gefreesd en de meeste beplanting verdwenen. Op het braakliggende terrein werden alleen enkele algemene akkeronkruiden aangetroffen. De aanwezige bebouwing bleek ongeschikt als broedplaats voor uilen of verblijfplaats voor vleermuizen. Er wordt nauwelijks een negatief effect van de ingreep op beschermde planten- en diersoorten verwacht. De voor het bouwrijp maken van het terrein noodzakelijke werkzaamheden zouden kunnen leiden tot verstoring van de Gewone pad en tot verstoring en vernietiging van holen van enkele soorten kleine zoogdieren, zoals Egel en verschillende muizensoorten. Alle bovengenoemde beschermde soorten staan echter vermeld in tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten wordt een algemene vrijstelling verleend bij, onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de in het plangebied aangetroffen beschermde vogelsoorten wordt geen negatief, maar juist een positief effect van de voorgenomen ingreep verwacht, omdat de tuin die bij de nieuwe bebouwing zal worden aangelegd waarschijnlijk zal leiden tot een nieuw broedbiotoop voor enkele algemene soorten. Er bevinden zich in de directe omgeving van het plangebied geen Speciale Beschermingszones in het kader van de EU-habitatrichtlijn of de EU-vogelrichtlijn waarop de ingreep een negatief effect zal sorteren.

Er bestaat geen noodzaak tot het aanvragen van ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In opdracht van *Woningstichting Volksbelang* te Made, heeft Koeman en Bijkerk bv ecologisch onderzoek verricht in verband met de voorgenomen herontwikkeling van een perceel aan de Postweg te Wagenberg, gemeente Drimmelen. Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 0.3 ha en bevindt zich aan de noordwestrand van de bebouwde kom (Figuur 1). Op het terrein bevindt zich een in onbruik geraakte boerderij, bestaande uit een hoofdgebouw (woning en schuur) en enkele kleinere bedrijfsgebouwen. Het plan is om de bestaande bebouwing te slopen en te vervangen door een zorgcomplex met 24 woonzorgseenheden. Het plangebied bevindt zich binnen het kilometerhok met de Amersfoort coördinaten 110-408. Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1x1 km dat als standaard dient voor het inventariseren van de flora en fauna door de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's).

Figuur 1 Situering van het plangebied (blauwe cirkel in km-hok 110-408) aan de noordwestrand van de bebouwde kom van Wagenberg.

1.2 Doel

Doel van het onderzoek was het toetsen van de voorgenomen ingreep aan de flora- en faunawetgeving. Hiertoe moest worden nagegaan of het plangebied een specifieke beschermingsstatus geniet in het kader van de EU-habitat- of -vogelrichtlijn (zie 2.1), alsmede of er van de voorgenomen ingreep consequenties zijn te verwachten voor beschermde gebieden in de omgeving. Daarnaast moest het voorkomen van wettelijk beschermde planten- en diersoorten in het plangebied en de directe omgeving worden onderzocht. Voor eventuele aanwezige beschermde soorten moest worden nagegaan of een ontheffing van de Flora- en faunawet (zie 2.2) moet worden aangevraagd, alsmede of en hoe de uitvoering van de ingreep kan worden aangepast om verstoring te voorkomen.

1.3 Opzet

Het bestaan van Speciale Beschermingszones in het kader van de habitat- en vogelrichtlijn in of rond het plangebied werd nagegaan bij het ministerie van LNV. De beschikbaarheid van bestaande inventarisatiegegevens uit het gebied werd nagegaan bij het Natuurloket, een stichting die de gezamenlijke PGO's vertegenwoordigt. Op grond van deze gegevens werd vastgesteld dat het kilometerhok 110-408, waarbinnen het plangebied zich bevindt, in het verleden voor de meeste soortgroepen niet, of niet goed, is onderzocht. Alleen vaatplanten en watervogels zijn goed en vrij recent geïnventariseerd. De resultaten van deze inventarisaties, zoals door het Natuurloket op soortgroepsniveau gepubliceerd, gaven geen aanleiding tot de aanschaf van gedetailleerde gegevens op soortsniveau. In plaats daarvan is, tijdens een veldbezoek op 13 januari 2006, het hele plangebied onderzocht op geschiktheid voor en het voorkomen van alle planten- en diersoortgroepen. In dit rapport worden de resultaten van het onderzoek beschreven en gebruikt om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de flora- en faunawetgeving.

2 Wettelijk kader ecologie

2.1 EU-vogelrichtlijn en EU-habitatrichtlijn

De EU-vogelrichtlijn (Anonymus 1979) is in 1981 van kracht geworden en heeft betrekking op de instandhouding van alle in het wild levende vogelsoorten op het Europees grondgebied van de lidstaten. Voor de in Bijlage 1 van deze Richtlijn genoemde soorten moeten speciale beschermingsmaatregelen worden getroffen, waaronder de aanwijzing van Speciale Beschermingszones.

De EU-habitatrichtlijn (Anonymus 1992) is in 1991 van kracht geworden en heeft betrekking op de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Voor de in Bijlage 1 van deze Richtlijn genoemde habitats (zie van Tooren *et al.* 1998) en voor de in Bijlage 2 van deze Richtlijn genoemde soorten moeten speciale beschermingsmaatregelen worden getroffen, waaronder de aanwijzing van Speciale Beschermingszones. De in Bijlage 4 van deze Richtlijn genoemde soorten mogen niet worden verzameld, verstoord tijdens de voortplanting, winterslaap of trek en mogen niet worden verhandeld. De EU-habitatrichtlijn is min of meer complementair aan de EU-vogelrichtlijn.

De implementatie van de twee Richtlijnen in de Nederlandse wet- en regelgeving verloopt niet zonder problemen (Goedhart 1998). De aanwijzing van Speciale Beschermingszones is door Nederland nog niet afgerond (Osieck 1998). De EU-vogelrichtlijn lijkt hierbij een grotere reikwijdte te hebben dan de EU-habitatrichtlijn: gebieden die op basis van hun vogelbevolking voldoen aan de criteria om voor aanwijzing als Speciale Beschermingszone in aanmerking te komen, vallen ook onder de EU-vogelrichtlijn (Goedhart 1998). Hierbij speelt voor watervogels de zogenoemde 1%-drempel van de Wetlands-conventie een belangrijke rol: een wetland is van internationale betekenis indien er geregeld ten minste 1% van een watervogelpopulatie verblijft. De aanwijzing van Speciale Beschermingszones in het kader van de EU-habitatrichtlijn geschiedt volgens een afwijkende procedure (zie ook Osieck 1998).

In een plannings-procedure en uitvoering van werkzaamheden speelt de aanwijzing van Speciale Beschermingszones onder de EU-habitatrichtlijn een bijzondere rol. Habitats genoemd in Bijlage 1 en soorten genoemd in Bijlage 2 van de Richtlijn genieten absolute bescherming in de voor deze soorten aangewezen Speciale Beschermingszones. Zolang de aanwijzing van de Speciale Beschermingszones niet heeft plaatsgevonden, genieten de in deze bijlagen genoemde habitats en soorten een algehele bescherming, waardoor, langs juridische weg, eventueel stillegging van de werkzaamheden kan worden afgedwongen.

2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Anonymus 1998, 2000), die 1 april 2002 van kracht is geworden, vervangt de Vogelwet, Jachtwet en een gedeelte van de Natuurbeschermingswet. Deze wet biedt, uit het oogpunt van het natuurbehoud, bescherming aan in- en uitheemse planten- en diersoorten die in het wild leven. De bescherming van planten- en diersoorten krijgt op verschillende manieren gestalte. Er zijn verschillende verbodsbepalingen voor inheemse soorten. Zo is het verboden om beschermde inheemse planten te plukken en beschermde inheemse dieren te doden of te vangen. Ook andere handelingen die planten- of diersoorten kunnen bedreigen, zijn verboden of slechts onder voorwaarden toegestaan. Daarnaast gelden voor zowel inheemse als uitheemse soorten handels- en bezitsverboden. Verder is het niet toegestaan dieren (en dus ook vissen) in de natuur uit te zetten. Ook voor plantensoorten geldt een dergelijk verbod. De Flora- en faunawet bevat ook handels- en bezitsverboden voor bepaalde vangmiddelen zoals strikken en klemmen. In de Flora- en faunawet worden de op soortbescherming gerichte onderdelen van de Europese natuurregelgeving opgenomen.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn de volgende planten- en diersoorten als beschermde inheemse soort aangemerkt (Artikel 3 en 4):

- 1) alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren, met uitzondering van gedomesticeerde dieren behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten en met uitzondering van de Zwarte rat, de Bruine rat en de Huismuis;
- 2) alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten vogels met uitzondering van gedomesticeerde vogels tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten;
- 3) alle van nature in Nederland voorkomende soorten amfibieën en reptielen en
- 4) alle van nature in Nederland voorkomende soorten vissen, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.
- 5) Voorts voorziet de wet in de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur, dan wel via ministeriële regeling indien de aanwijzing noodzakelijk is ter uitvoering van internationale verplichtingen of bindende besluiten van organen van de Europese Unie of andere internationale organen, planten- en diersoorten aan te wijzen die van nature voorkomen in Nederland en die:
  - a) in hun voortbestaan worden bedreigd;
  - b) dan wel waarvoor maatregelen noodzakelijk zijn ter voorkoming van overmatige benutting;
  - c) uit Nederland zijn verdwenen doch ten aanzien waarvan gereede kans op terugkeer bestaat of
  - d) zodanige gelijkenis vertonen met soorten die onder punt 5a, 5b of 5c vallen, dat aanwijzing ervan noodzakelijk is ter bescherming van die soorten.

Op 22 februari 2005 is de Flora- en Faunawet gewijzigd door een inwerking getreden Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB art. 75 Flora- en faunawet). Met de aangepaste regelgeving is minder vaak dan voorheen een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. In het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, geldt in veel gevallen een vrijstelling. Er zijn twee soorten vrijstellingen:

- een algemene vrijstelling (voor algemene soorten; tabel 1 AMvB);
- een vrijstelling op voorwaarde dat wordt gehandeld conform een goedgekeurde gedragscode (voor zeldzamere soorten; tabel 2 AMvB).

Streng beschermde soorten, waarvoor geen vrijstelling van ontheffing geldt, staan vermeld in tabel 3 AMvB.

Toelichting bij tabel 1 AMvB

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 van de hierboven genoemde AMvB voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteit en hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hier boven genoemd, is voor de soorten in tabel 1 van de AMvB een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting bij tabel 2 AMvB

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 van de hierboven genoemde AMvB voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten.
- Voor andere activiteiten dan hier boven genoemd is voor de soorten in tabel 2 van de AMvB een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Toelichting bij tabel 3 AMvB

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 van de hierboven genoemde AMvB voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Voor soorten in tabel 3 van de AMvB moet voor deze activiteiten voor artikel 10 een ontheffing aangevraagd worden. Een gedragscode

moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling geldt voor soorten in tabel 3 van de AMvB geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode.
  - Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik, voor artikel 10, voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en voor andere activiteiten dan hier boven genoemd, is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria:
    - 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, zoals:
      - onderzoek en onderwijs,
      - repopulatie en herintroductie,
      - bescherming van flora en fauna,
      - veiligheid van het luchtverkeer,
      - volksgezondheid of openbare veiligheid,
      - dwingende redenen van openbaar belang,
      - het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom,
      - belangrijke overlast veroorzaakt door dieren,
      - uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw,
      - bestendig gebruik,
      - uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling;
    - 2) er is geen alternatief;
    - 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zogenoemde uitgebreide toets.
- De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

3 Resultaten van het onderzoek

3.1 Huidige natuurwaarde onderzoeksgebied

3.1.1 Habitat

Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 0.3 ha en ligt aan de rand van de bebouwde kom van Wagenberg. Het bestaat momenteel grotendeels uit een braakliggend terrein met daarop de voormalige boerderij. Deze boerderij, waarvan ten tijde van het veldbezoek de kleinere bedrijfsgebouwen reeds bleken te zijn gesloopt, is gelegen tussen aangrenzende woonbebouwing langs de Postweg (Figuur 2).

Figuur 2 Boven: de voormalige boerderij met het braakliggend terrein en op de achtergrond het groepje populieren. Onder: zowel langs de Postweg (links) als langs het pad naar het achterliggende gebied (rechts) is de boerderijtuin gefreesd en de meeste beplanting verdwenen.

Aan één zijde van de boerderij bevindt zich een pad dat vanaf de Postweg naar het achterliggende gebied loopt. Dit pad blijft ook in de nieuwe situatie bestaan. Rondom de boerderij is een kleine tuin met voornamelijk gecultiveerde beplanting aanwezig geweest, maar ten tijde van het veldbezoek bleek de voormalige tuin gefreesd en de meeste beplanting verdwenen (Figuur 2). Op het braakliggende terrein werden alleen enkele algemene akkeronkruiden aangetroffen. In de noordwesthoek van het terrein staan enkele populieren, waarvan er één door bliksemslag in slechte conditie verkeert. De aanwezige bebouwing bleek ongeschikt als broedplaats voor uilen of verblijfplaats voor vleermuizen. De natuurwaarde van het plangebied kan worden gekarakteriseerd als laag.

3.1.2 Speciale Beschermingszones

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Speciale Beschermingszone onder de EU-habitatrichtlijn of de EU-vogelrichtlijn. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich ook geen Speciale Beschermingszones waarop de ingreep een negatief effect zou kunnen hebben. De meest nabijgelegen Speciale Beschermingszone, het Habitat- en Vogelrichtlijngebied 'Biesbosch', bevindt zich op een afstand van ruim 6 km ten noorden van het plangebied.

3.1.3 Beschermde soorten

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied geen beschermde soorten aangetroffen (zie Bijlage I). Gezien de huidige inrichting van het gebied worden deze ook niet verwacht. Het kilometerhok 110-408, waarbinnen het plangebied is gelegen, is tussen 1990 en 2003 goed onderzocht op vaatplanten. Daarbij werd één soort aangetroffen die momenteel wordt beschermd volgens tabel 2 of 3 AMvB artikel 75 van de de Flora- en faunawet (gegevens Het Natuurloket). Op grond van de inrichting van het betreffende km-hok mag worden aangenomen dat deze soort niet in het plangebied voorkwam.

Libellen

Het veldbezoek werd afgelegd in een periode van het jaar die ongeschikt is voor het inventariseren van libellen. Er werden in het plangebied dan ook geen libellen aangetroffen. Wel kan op grond van de huidige inrichting van het gebied worden gezegd dat er geen beschermde soorten worden verwacht. Het betreffende km-hok is tussen 1994 en 2004 matig onderzocht op libellen. Daarbij werden geen beschermde of Rode Lijstsoorten aangetroffen (gegevens Het Natuurloket).

Dagvlinders

Het veldbezoek werd afgelegd in een periode van het jaar die ongeschikt is voor het inventariseren van vlinders. Er werden in het plangebied dan ook geen dagvlinders aangetroffen. Wel kan op grond van de huidige inrichting van het gebied worden gezegd dat er geen beschermde soorten worden verwacht. Het betreffende km-hok is tussen 1994 en 2004 matig onderzocht op dagvlinders. Daarbij werden geen beschermde of Rode Lijstsoorten aangetroffen (gegevens Het Natuurloket).

Amfibieën

Het veldbezoek werd afgelegd in een periode van het jaar die ongeschikt is voor het inventariseren van amfibieën. Er werden in het plangebied dan ook geen amfibieën aangetroffen. Wel kan op grond van de huidige inrichting van het gebied worden gezegd dat er geen streng beschermde soorten worden verwacht. De rommelige hoekjes op het terrein vormen een geschikt biotoop voor de Gewone pad (*Bufo bufo*). Het lijkt dan ook niet onwaarschijnlijk dat deze licht beschermde soort (opgenomen in tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet) het plangebied zal gebruiken. Het betreffende km-hok is tussen 1990 en 2004 slecht onderzocht op amfibieën. Daarbij werden twee licht beschermde soorten aangetroffen, maar geen soorten van de Nederlandse Rode Lijst (gegevens Het Natuurloket).

Vogels

Tijdens het veldbezoek werden slechts negen vogelsoorten aangetroffen (zie Bijlage I). Het merendeel van deze soorten is algemeen in Nederland, maar de Huismus (*Passer domesticus*) staat tegenwoordig als gevoelige soort vermeld op de Nederlandse Rode Lijst. Alle waargenomen soorten worden beschermd onder de Flora- en faunawet, zoals bijna alle in Nederland voorkomende vogelsoorten, maar behoren niet tot de groep van streng beschermde soorten. Gezien de huidige inrichting van het gebied worden er geen streng beschermde soorten verwacht. Het betreffende km-hok is in het verleden niet onderzocht op broedvogels, maar tussen 1997 en 2004 wel goed op watervogels. Daarbij werden 24 soorten aangetroffen die worden beschermd onder de Vogelrichtlijn (gegevens Het Natuurloket). Op grond van de inrichting van het betreffende km-hok mag worden aangenomen dat het plangebied niet van belang is voor deze streng beschermde soorten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek werden geen zoogdieren aangetroffen. Tevens werd vastgesteld dat de huidige inrichting het plangebied ongeschikt maakt voor streng beschermde soorten. De bestaande bebouwing bleek ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Wel zou het gebied gebruikt kunnen worden door een aantal algemene soorten kleine zoogdieren, zoals Egel (*Erinaceus europeus*) en verschillende muizensoorten. Het betreffende km-hok is in het verleden niet onderzocht op zoogdieren (gegevens Het Natuurloket).

Overige soortgroepen

Tijdens het veldbezoek werden alleen enkele algemeen in Nederland voorkomende soorten korstmossen aangetroffen (zie Bijlage I). Tevens werd vastgesteld dat de huidige inrichting het plangebied ongeschikt maakt voor beschermde soorten. Er zijn ook geen aanwijzingen uit het verleden dat er beschermde soorten zijn waargenomen.

3.2 Te verwachten effecten van de ingreep

Er worden nauwelijks effecten van de ingreep op beschermde planten- en diersoorten verwacht. Het plangebied is van een lage natuurwaarde en niet van belang als habitat voor beschermde soorten.

Hoewel in het plangebied geen amfibieën werden aangetroffen, lijkt het niet onwaarschijnlijk dat met name de Gewone pad het plangebied zal gebruiken. Daarom bestaat er een kans op verstoring van deze beschermde soort tijdens het bouwrijp maken van het gebied.

Voor de in het plangebied aangetroffen beschermde vogelsoorten lijkt geen geschikt broedbiotoop aanwezig. Van de voorgenomen ingreep wordt dan ook geen negatief effect op vogels verwacht. De tuin die bij de nieuwe bebouwing zal worden aangelegd zal waarschijnlijk geschikt zijn als broedbiotoop voor enkele algemene soorten, zodat het verwachte effect van de ingreep positief wordt.

Hoewel in het plangebied geen zoogdieren werden aangetroffen, lijkt het niet onwaarschijnlijk dat enkele algemene soorten kleine zoogdieren, zoals Egel en verschillende muizensoorten, het plangebied zullen gebruiken. Daarom bestaat er een kans op verstoring en vernietiging van holen van beschermde soorten uit deze groep tijdens het bouwrijp maken van het gebied.

De dichtsbijzijnde Speciale Beschermingszone in het kader van de EU-habitatrichtlijn bevindt zich op ruim 6 km afstand van het plangebied en zal geen negatieve effecten van de ingreep ondervinden.

4 Conclusies en aanbevelingen

Het plangebied heeft een lage natuurwaarde en is niet van belang voor beschermde planten- en diersoorten. Van een negatief effect van de voorgenomen ingreep op de flora en fauna in het plangebied is dan ook nauwelijks sprake.

De voor het bouwrijp maken van het terrein noodzakelijke werkzaamheden zouden kunnen leiden tot verstoring van de Gewone pad en tot verstoring en vernietiging van hollen van enkele soorten kleine zoogdieren, zoals Egel en verschillende muizensoorten. Alle bovengenoemde beschermde soorten staan echter vermeld in tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Dit betekent dat voor deze soorten nu een algemene vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet wordt verleend bij, onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen. Er hoeven derhalve geen ontheffingen meer te worden aangevraagd.

Voor de in het plangebied aangetroffen beschermde vogelsoorten wordt geen negatief, maar juist een positief effect van de voorgenomen ingreep verwacht, omdat de tuin die bij de nieuwe bebouwing zal worden aangelegd waarschijnlijk zal leiden tot een nieuw broedbiotoop voor enkele algemene soorten.

Er bevinden zich in de directe omgeving van het plangebied geen Speciale Beschermingszones in het kader van de EU-habitatrichtlijn of de EU-vogelrichtlijn waarop de ingreep een negatief effect zal sorteren.

Er bestaat geen noodzaak tot het aanvragen van ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet.

5 Literatuur

- Anonymus. 1979. Richtlijn 70/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand. *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* Nr. L 103 van 25/04/1979: 1-18.
- Anonymus. 1992. Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* Nr. L 206 van 22/07/1992: 7-50.
- Anonymus. 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten (Flora- en faunawet). *Staatsblad* 402: 1-37.
- Anonymus. 2000. Besluit van 28 november 2000, houdende aanwijzing van dier- en plantensoorten ingevolge de Flora- en faunawet (Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet). *Staatsblad* 523: 1-11.
- Goedhart, A.F.F. 1998. Vogel- en Habitatrichtlijn: de juridische meerwaarde in Nederland. *De Levende Natuur* 99: 208-211.
- LNV. 2004. *Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van ..., TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.*
- Osieck, E.R. 1998. Natura 2000: Naar een Europees netwerk van beschermd gebieden. *De Levende Natuur* 99: 224-231.
- van Tooren, B.F., J. Dewyspelaere, W.J.R. de Wijs, K. Decler, M. De Wilde & J.B.M. Thissen. 1998. Beschermd habitats en soorten in Nederland en Vlaanderen. *De Levende Natuur* 99: 212-217.

Bijlage I Waargenomen soorten in het plangebied en hun beschermingsstatus

Alle vermelde soorten zijn waargenomen in het plangebied tijdens het veldbezoek op 13 januari 2006. FloFau: nummer = nummer van de tabel uit AMvB artikel 75 Flora- en faunawet waarin een onder deze wet beschermde soort is opgenomen; Habitat: + = soort wordt vermeld op bijlage 4 van de EU-habitatrichtlijn; Vogel: + = soort is beschermd onder de EU-vogelrichtlijn; RoLij: nummer = status van soort met vermelding op de Nederlandse Rode Lijst; 0 = uitgestorven op wereldschaal, 1 = in het wild uitgestorven op wereldschaal, 2 = verdwenen uit Nederland, 3 = in het wild verdwenen uit Nederland, 4 = ernstig bedreigd, 5 = bedreigd, 6 = kwetsbaar, 7 = gevoelig (LNV 2004).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	FloFau	Habitat	Vogel	RoLij
Korstmossen					
Gelobde citroenkorst	<i>Caloplaca flavescens</i>	-	-	-	-
Groot dooiermos	<i>Xanthoria parietina</i>	-	-	-	-
Vliegenstrontjesmos	<i>Amandinea punctata</i>	-	-	-	-
Vaatplanten					
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>	-	-	-	-
Boerenwormkruid	<i>Tanacetum vulgare</i>	-	-	-	-
Canadese fijnstraal	<i>Conyza canadensis</i>	-	-	-	-
Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>	-	-	-	-
Gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>	-	-	-	-
Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>	-	-	-	-
Grote weegbree	<i>Plantago major</i>	-	-	-	-
Herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	-	-	-	-
Jacobskruiskruid	<i>Jacobaea vulgaris</i>	-	-	-	-
Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>	-	-	-	-
Liesgras	<i>Glyceria maxima</i>	-	-	-	-
Gewone melkdistel	<i>Sonchus oleraceus</i>	-	-	-	-
Paarse dovenetel	<i>Lamium purpureum</i>	-	-	-	-
Pitrus	<i>Juncus effusus</i>	-	-	-	-
Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>	-	-	-	-
Riet	<i>Phragmites australis</i>	-	-	-	-
Rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>	-	-	-	-
Rolklaver	<i>Lotus corniculatus</i>	-	-	-	-
Smalle weegbree	<i>Plantago lanceolata</i>	-	-	-	-
Straatgras	<i>Poa annua</i>	-	-	-	-
Veldzuring	<i>Rumex acetosa</i>	-	-	-	-
Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>	-	-	-	-
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>	-	-	-	-
Zachte ooievaarsbek	<i>Geranium molle</i>	-	-	-	-
Vogels					
Fazant	<i>Phasianus colchicus</i>	2	-	-	-
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	2	-	-	-
Huisms	<i>Passer domesticus</i>	2	-	-	7
Kauw	<i>Corvus monedula</i>	2	-	-	-
Koolmees	<i>Parus major</i>	2	-	-	-
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	2	-	-	-
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	2	-	-	-
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>	2	-	-	-
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	2	-	-	-

